

UNIVERSITARIS EIVISSENCES A MALLORCA

per Isidor Mari

És un dissabte de matí. Les aules són buides i els estudiants aprofiten per fer una volteta, escriure a la família o —qui sap! — per fer les compres de la setmana i les escurades endarrerides, si viuen a un pis tot sols.

Avui hem destorbat aquestes ocupacions per seure tots plegats i fer una xerradeta sobre els problemes dels universitaris eivissencs que resideixen a Palma de Mallorca. Entorn de la taula, dos estudiants de Geografia, dos de Literatura, un de Medicina i un de Magisteri.

La conversa hauria pogut ser més variada si haguéssim comptat amb gent de Ciències, Dret, o altres centres. De totes maneres, els assumptes que els preocupen són semblants, i no es pot parlar de tot la primera vegada.

Revista EIVISSA: —Com va ser, venir a estudiar a Palma?

—En principi, perquè tots es altres eivissencs hi venien. Tothom sol venir aquí, ara.

—Sí. Vaja, tots es qui estudien, perquè encara n'hi ha molts que se'n queden amb ses ganes, per molt

intel·ligents que siguin: no tots es pares tenen a prou...

—Teniu raó. En es meu curs n'hi va haver més de la meitat que ja no varen poder seguir estudis. Sa universitat encara és un privilegi d'es rics.

E.: —I venir a Palma, surt més barat que anar a altres bandes?

—Home, sí. La vida en general, no és tan cara com a Barcelona, i es bitllets per anar i venir no costen tant. Sa residència o es lloguer d'un pis també estan a més bon preu. Sí, és una mica més barat.

—E.: —Però mai tant com per a aquells que viuen aquí.

—No, això no. Ells no han de pagar viatges ni residència.

—Jo havia sentit a dir que farien un col·legi major subvencionat per a's eivissencs i es menorquins, però per ara no han passat de ses paraules.

E.: —I quins altres motius us dugueren a Palma?

—Alguns pares s'ho estimaven més, perquè no és un lloc tan conflictiu com altres...

—...ni tan massificat. Com que no hi sobra gent, encara no fan proves de selectivitat.

—Naltros vàrem aprovar es COU per setembre, i ja no podiem anar enlloc més.

E.: —Bé, i ara que hi sou, us ha sabut greu no haver anat a una altra banda?

—Veuràs... Aquí no hi ha professors tan bons com a Barcelona, i ses biblioteques són més petites perquè encara no hi ha tradició universitària.

—I segons quina especialitat vulguis fer, no pots, perquè encara no hi és. A més, no hi ha es mateix ambient cultural que a Barcelona.

E.: —I de conflictivitat, n'hi ha?

—Si ho comparem amb Barcelona, aquí és més tranquil, però es problemes són es mateixos, i també han de sortir.

—Es mal és que no s'arreglen mai.

—No, però així mateix sa gent cada vegada els té més presents. Algun dia s'arribaran a resoldre!

E.: —No estau contents d'haver vingut, idò?

—Jo sí. Quan trobes un departament amb bons professors, els pots aprofitar molt més, perquè no han d'atendre massa gent...

—Sí. A Barcelona hi ha bons professors, però no hi pots parlar gaire sovent! Es com si no hi fossin.

PROBLEMES DE RELACIÓ

E.: —I es mallorquins, com us han rebut? Heu notat cap actitud en contra vostra, p'es fet de ser eivissencs?

—Ca! Es mallorquins i es eivissencs formen una mica grupets a part, igual que es menorquins, però és lògic, perquè ja mos coneixem més.

—Jo crec que es mallorquins no tenen ràbia an es eivissencs, com diuen alguns. Més aviat som naltros que no els podem veure a ells. Es mallorquins simplement, no se'n recorden d'Eivissa, no pensen que existeixi...

E.: —Però això també ho feim es eivissencs amb es formenters.

—Sí. És inconscient. Jo diria que es eivissencs tenim mania an es mallorquins per culpa d'es centralisme provincial: sempre depenem de Palma, tot ho hem de demanar a Palma...

—Això també els passa an es pobles de Mallorca, en part.

E.: —I en tornar a ca vostra, formau un grupet a part dins de sa gent jove?

—Un poc. No tenim es mateixos interessos, no mos acabam d'entendre. No hi ha tanta relació com hi hauria d'haver.

—Bé, tot depèn. En es meu poble això no passa, perquè només som dos universitaris, i per força mos hem de fer amb es altres!

ELS PROBLEMES D'EIVISSA I FORMENTERA

E.: —Passant a un altre tema, quins problemes tenen ses nostres illes en es camp d'es vostros estudis?

—En es aspectes de geografia humana i concretament econòmica, molts: es primer, que fa falta estudiar sa situació actual. És imprescindible, perquè es puguin planificar bé ses coses.

—Sí; s'ha de racionalitzar s'economia i evitar aquest monocultiu turístic i caòtic. Ara amb sa crisi hi ha gent que se n'adona i torna a cultivar sa terra.

E.: —I es de literatura, què trobau?

—Home, no és que sigui satisfactòria, no, sa situació cultural! Hi ha poc interès per sa literatura, i per altres coses. Tot són petites minories...

—Sí; sa revista EIVISSA mateix, hauria de tractar temes que atraguessin més gent. És massa minoritària.

—I es altres mitjans de comunicació, que tenen més influència damunt sa gent, encara podrien fer més...

—...però sa seua mateixa mentalitat ho impedeix. I s'hi mesclen interessos.

E.: —Així, sa nostra cultura no està ben atesa?

—Per ara, no.

E.: —I sa nostra llengua, s'hauria d'usar més?

—I tant! Jo crec que sa ràdio podria fer tota sa programació en català, pràcticament.

—És que hi ha una inèrcia mental enorme. Molta gent ja ho troba normal, que no es facin ses coses en sa seua llengua!

—Ara que jo, encara que no sigui de lletres, pens que ses coses s'han de fer en eivissenc, tal com es parla, i no en català...

E.: —Alerta: hi ha diversos nivells de llenguatge. Una notícia important, un estudi o un reportatge no es fan en llengua col·loquial o dialectal. No es fan en andalus castís, sinó en una llengua depurada i unitària.

—Sí, és ver; però estam tan poc

avesats a fer servir sa nostra llengua com a vehicle de cultura, que, si ho fas, t'acusen de catalanista i coses rares d'aquestes.

E.: —I tu, que estudies Magisteri, creus que es mestres que s'estan preparant ara poden contribuir a desfer aquesta alienació?

—Una mica. Però molt a poc a poc. Pensa que naltros estudiam tres cursos de català, però encara mos costa explicar en sa nostra llengua. Tenim falta de pràctica i de vocabulari. I s'escola té altres problemes, també. Només es pot avançar lentament.

E.: —Sense aturar-se. I d'es problemes sanitaris, què me'n dius, tu que fas Medicina?

—Mare meua! Seria cosa de no acabar mai. Es cas mateix de s'oculista ja demostra com van de malament, aquestes qüestions.

E.: —Amb aquest panorama, pensau anar a Eivissa i Formentera en acabar, per arreglar-ho una mica?

—Sa intenció ja hi és, però no depèn només de naltros: Hi ha molts de condicionaments.

—Es mateix fet de ser una illa petita. No s'hi pot investigar ni fer segons què.

—Jo crec que és convenient estar fora uns anys. Si un se n'hi va tot d'una que acaba, es queda estancat. Ara: també som conscients de ses nostres responsabilitats.

E.: —Seria una solució que es creàs algun centre universitari a Eivissa?

—No ho crec. Una universitat necessita bones biblioteques i mitjans d'investigació que han d'estar concentrats. I es necessita ambient d'intercanvi cultural.

—No vol dir que sa universitat no hagi d'organitzar cursos i coses de cara an es eivissencs.

—I s'hauria de donar més orientació universitària a s'Institut. No coneixem a prou bé ses diverses possibilitats que tenim.

E.: —Però en s'aspecte formatiu, estau més mal preparats que es vostros companys de curs?

—En general, no. Estam aproximadament a un mateix nivell.

—Sí, pot ser que mos costi fer treballs, o que anem fluixos d'una matèria, però no estam endarrerits en relació amb es altres.

No va acabar aquí la xerrada. Tampoc la podíem reproduir íntegrament: quan els eivissencs es troben tenen corda per estona. Molts de temes —o tots, segons com es miri— queden tan sols apuntats. Un altre dia estirarem més el fil, a veure on anam a parar.

Ara és tard. Els estudiants se n'han d'anar a dinar: menús de restaurant barat o residència, cuina casolana... Tots tenim una cita:

—Ja mos veurem a Eivissa!

ISIDOR MARÍ